

Ministerie van Buitenlandse Zaken

Aan de Voorzitter van de
Eerste Kamer der Staten-Generaal
Binnenhof 22
Den Haag

Rijnstraat 8
2515 XP Den Haag
Postbus 20061
Nederland
www.rijksoverheid.nl

Onze Referentie

Min-BuZa.2021.958

Bijlage(n)

1. Feitenrelaas

Datum 16 september 2021
Betreft Aanvullende vragen Afghaanse tolken

Geachte voorzitter,

In deze brief beantwoorden wij uw aanvullende vragen over Afghaanse tolken (Kamerstuk 169164.03U / 169164.02U d.d. 26 juli jl.). Door de snelle ontwikkelingen in Afghanistan is het helaas niet gelukt deze vragen eerder te beantwoorden.

Recente ontwikkelingen

De afgelopen periode is een grote inzet gepleegd om de nog in Afghanistan verblijvende Nederlanders, de lokale ambassadestaf en de tolken die voor Nederland hebben gewerkt in het kader van een internationale militaire of politiemissie en hun gezinnen, en andere mensen uit hoogrisicogroepen conform de motie-Belhaj c.s. (Kamerstuk 27925 nr. 788) in veiligheid te brengen. Op 26 augustus jl. zijn de laatste evacuatievluchten uitgevoerd, Nederland heeft op dit moment geen presentie meer in Kaboel.

Sinds het instellen van de militaire luchtbrug na de machtsovername door de Taliban tot het moment van opstijgen van de laatste vlucht is Nederland erin geslaagd meer dan 2500 personen in veiligheid te brengen (deze hadden niet allen Nederland als eindbestemming). Onder hen bevinden zich Nederlanders, Afghanen die voor Nederland hebben gewerkt in het kader van een internationale militaire of politiemissie en hun gezinsleden, een deel van de EU, VN en NAVO lokale staf (in het kader van burden sharing) en mensen die conform de motie-Belhaj c.s. ook voor evacuatie in aanmerking komen. Onder die laatste groep zijn ook veel prominente mensenrechtenverdedigers, lokale medewerkers van Nederlandse hulporganisaties en personen die voor Nederlandse media hebben gewerkt. Ook is zoals eerder bericht de lokale ambassadestaf veilig in Nederland aangekomen.

Ontwikkelingen tolken

In de afgelopen maanden zijn veel aanvragen van Afghanen ontvangen. Dit aantal is met name tijdens de opmars van de Taliban en tijdens de evacuatie-operatie

snel gestegen. De aantallen van de aanvragen en de voortgang in het proces wijzigen per dag: dagelijks worden er nieuwe aanvragen ingediend.

Onze Referentie

Min-BuZa.2021.958

Voor 15 augustus jl. had Nederland reeds ongeveer vijfhonderd mensen, 111 Afghaanse tolken met hun gezinnen, via lijnvluchten naar Nederland gebracht. In de week van 16 augustus waren eveneens lijnvluchten en commerciële charters geboekt voor tolken en lokale ambassademedewerkers, maar door de zeer snelle inname van Kaboel door de Taliban bleek het niet meer mogelijk om daar gebruik van te maken. Vanaf dat moment heeft Nederland in nauwe samenwerking met partners een militaire luchtbrug op Hamid Karzai International Airport (HKIA) opgezet zoals eerder benoemd. Hiermee werden Nederlanders in Afghanistan, tolken die voor Nederland hebben gewerkt in het kader van een internationale militaire of politiemissie, de lokale ambasadestaf en hun gezinnen, en andere mensen uit hoogrisicogroepen conform de motie-Belhaj c.s. geëvacueerd. Voor wat betreft Afghanen die voor Nederland hebben gewerkt in het kader van een internationale militaire of politiemissie betrof dit in de periode van de val van Kaboel tot 26 augustus ongeveer 430 personen (inclusief gezinsleden).

Voor nadere informatie verwijzen wij u naar het feitenrelaas dat op 7 september jl. aan de Tweede Kamer gestuurd is en ter volledigheid ook als bijlage bij deze brief gevoegd is.

Tolken

Het kabinet heeft een onderscheid gemaakt tussen Afghaanse tolken en andere Afghaanse lokale medewerkers die voor Nederland (of een Nederlandse functionaris) in het kader van een internationale missie hebben gewerkt (Kamerstuk 2021D30638). Tolken werkten vaak persoonlijk voor Nederlandse militairen of Nederlandse politiefunctionarissen en werden door militairen of politiefunctionarissen meegenomen bij ontmoetingen of patrouilles, waar zij door toedoen van militairen of politiefunctionarissen extra zichtbaar werden en vereenzelvigd met de missie. Een tolk was vaak persoonlijk 'gekoppeld' aan Nederlandse functionarissen tijdens deze werkzaamheden. Daarnaast kreeg een tolk, door de gesprekken tussen Nederlandse militairen of politiefunctionarissen en lokale vertegenwoordigers, vaak kennis van gevoelige informatie, hetgeen een extra risico voor de tolk met zich mee kan brengen. De combinatie van deze factoren leidde tot de speciale positie die tolken innemen. Bij een verzoek van een tolk in Afghanistan om voor bescherming in aanmerking te komen volstaat het aantonen dat de betrokkene als tolk voor Nederland of een Nederlandse functionaris heeft gewerkt.

Niet-tolken

Naar aanleiding van de motie-Belhaj c.s. over de verbreding van categorieën van de tolkenprocedure is zoals eerder aangegeven alles op alles gezet om naast het evacueren van Nederlanders die zich nog in Afghanistan bevonden, de tolken die voor Nederland hebben gewerkt in het kader van een internationale militaire of politiemissie in Afghanistan en de lokale ambasadestaf en hun gezinnen, ook zoveel mogelijk Afghanen te evacueren die voor Nederland of in het kader van de Nederlandse bijdragen aan internationale militaire of politiemissies hebben gewerkt en daardoor een verhoogd risico lopen (Kamerstuk 2021Z14527). Het betreft in het bijzonder medewerkers van Nederlandse ontwikkelingsprojecten,

mensenrechten- en vrouwenrechtenverdedigers en (fixers van) journalisten. Het gaat om acute en schrijnende gevallen.

Onze Referentie

Min-BuZa.2021.958

Vervolg

De inspanningen van het kabinet worden voortgezet om ook diegenen te helpen die voor evacuatie in aanmerking komen en nog in Afghanistan zijn achtergebleven. De teams in Den Haag die zich bezighouden met de inventarisatie van tolken en de doelgroepen van de motie-Belhaj c.s. blijven voorlopig in stand.

Binnenkort zal de Tweede Kamer nader worden geïnformeerd over de verdere uitvoering van de motie-Belhaj c.s.

De minister van Buitenlandse Zaken,   De minister van Defensie,

Sigrid A.M. Kaag

Ank Th.B. Bijleveld-Schouten

De staatssecretaris van Justitie
en Veiligheid,

Ankie Broekers-Knol